

Zadání a modelové řešení

1. Petr uzavřel s Lenkou kupní smlouvu, podle které se Lenka zavázala převést na Petra vlastnické právo k vzácné váze od autora Františka Nováka s motivem hor, a Petr se zavázal zaplatit částku 50.000 Kč jako kupní cenu. Předání vázy Lenkou Petrovi mělo proběhnout dne 15. září. Ve smlouvě byla sjednána smluvní pokuta ve výši 15.000 Kč pro případ, že Lenka vázu řádně a včas Petrovi nepředá. Ve vztahu ke smluvní pokutě nic dalšího sjednáno nebylo. Petr ihned poté uzavřel další kupní smlouvu, podle které měl dne 20. září předat vázu společnosti Antik Plus s.r.o. za částku 80.000 Kč jako kupní cenu. Výslovně bylo sjednáno, že až předáním nabude Antik Plus s.r.o. vlastnické právo. Tato smlouva dále obsahovala ujednání o smluvní pokutě ve výši 10.000 Kč pro případ, že Petr vázu nepředá. Lenka však Petrovi vázu nepředala. Petr musel společnosti Antik Plus s.r.o. zaplatit sjednanou smluvní pokutu ve výši 10.000 Kč.

Vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Petr má vůči Lence právo na zaplacení pouze smluvní pokuty 15.000 Kč, ale nemá vůči Lence právo na zaplacení částky 30.000 Kč, odpovídající rozdílu kupních cen v obou kupních smlouvách a nemá ani vůči Lence právo na zaplacení částky 10.000 Kč, kterou zaplatil jako smluvní pokutu společnosti Antik Plus s.r.o.
- b) Petr má právo vůči Lence na zaplacení smluvní pokuty 15.000 Kč a částky 30.000 Kč odpovídající jako rozdílu kupních cen v obou kupních smlouvách, ale nemá vůči Lence právo na zaplacení částky 10.000 Kč, kterou zaplatil jako smluvní pokutu společnosti Antik Plus s.r.o.
- c) Petr má právo vůči Lence na zaplacení smluvní pokuty 15.000 Kč, částky 10.000 Kč zaplacené společnosti Antik Plus s.r.o. jako smluvní pokuty a částky 30.000 Kč jako rozdílu kupních cen v obou kupních smlouvách
- d) Petr má vůči Lence právo na zaplacení smluvní pokuty 15.000 Kč a částky 10.000 Kč zaplacené společnosti Antik Plus s.r.o. jako smluvní pokuty, nikoliv však částky 30.000 Kč odpovídající rozdílu kupních cen v obou kupních smlouvách

Správně je a).

Je-li ujednána smluvní pokuta, nemá věřitel právo na náhradu škody vzniklé z porušení povinnosti, ke kterému se smluvní pokuta vztahuje (§ 2050). Částky 30.000 Kč a 10.000 Kč představují škodu, která Petrovi vznikla v důsledku porušení povinnosti ze strany Lenky předat řádně a včas vázu. Z tohoto důvodu má Petr právo jen na náhradu vlastní smluvní pokuty, ale nikoliv již této škody. Toto platí bez ohledu na to, že sjednaná smluvní pokuta je nižší, než vzniklá škoda.

2. **Společnost ExploTech s.r.o. provozuje chemickou továrnu, kde se používají vysoce hořlavé látky. Společnost má všechna potřebná veřejnoprávní oprávnění a povolení k provozování této činnosti. Rovněž dodržuje všechna bezpečnostní opatření a technické normy. I přes přísná bezpečnostní opatření došlo v areálu továrny k výbuchu, který poškodil blízký rodinný dům. Vlastník pozemku, jehož součástí je poškozený rodinný dům, utrpěl škodu na svém domě ve výši 1.500.000 Kč. Vyšetřování ukázalo, že výbuch byl způsoben pádem meteoritu, který narušil potrubí v továrně.**

Je společnost ExploTech povinná nahradit škodu vlastníku pozemku, jehož součástí je poškozený rodinný dům?

- a) Ano, protože pád meteoritu nepředstavuje vyšší moc, která by jinak společnost ExploTech z její odpovědnosti liberovala
- b) Ne, protože škoda byla způsobena vyšší mocí, což je pád meteoritu, a společnost ExploTech se tak ze své odpovědnosti vyvinila
- c) Ne, protože škoda byla způsobena vyšší mocí, což je pád meteoritu, a společnost ExploTech se tak liberovala ze své odpovědnosti
- d) Ano, protože společnost ExploTech provozuje zařízení zvláště nebezpečné, a je proto odpovědná za škodu způsobenou tímto provozem, a to bez ohledu na to, že škoda vznikla v důsledku pádu meteoritu

Správně je c).

Ustanovení § 2925 odst. 1. V daném případě představuje pád meteoritu vyšší moc, který společnost liberoval z její odpovědnosti.

3. **Kamarádi Jan a Rudolf si vypůjčili od svého souseda auto na víkend s tím, že mu ho vrátí v pondělí do 11:30. Auto ve sjednaný čas vráceno nebylo. Po kom může soused žádat vrácení auta?**

- a) pouze po Janovi a Rudolfovi společně, přičemž jde o jejich solidární závazek
- b) po kterémkoliv z nich nebo po obou společně, přičemž jde o solidární závazek Jana a Rudolfa
- c) po kterémkoliv z nich, avšak pokud je vrácení auta žádáno pouze po jednom z nich, může se tato osoba důvodně bránit námitkou, že auto má být žádáno od obou současně
- d) po kterémkoliv z nich nebo po obou společně, přičemž jde o dílčí závazek Jana a Rudolfa

Správně je b).

Ustanovení § 1869. Dluh může být splněn kterýmkoliv z dlužníků daného nedělitelného plnění.

4. Jan Novák dluží částku 50.000 Kč společnosti Alfa s.r.o. na základě smlouvy o zápůjčce. Společnost Alfa s.r.o. postoupila tuto pohledávku společnosti Beta s.r.o. Dlužník Jan Novák byl o postoupení pohledávky řádně písemně vyrozuměn společností Alfa s.r.o. a obdržel i dokumenty dokládající postoupení pohledávky. Přesto Jan Novák po obdržení tohoto vyrozumění zaplatil celou dlužnou částku společnosti Alfa s.r.o. Společnost Beta s.r.o. nyní požaduje, aby jí Jan Novák zaplatil částku 50.000 Kč.

Je Jan Novák povinen zaplatit částku 50.000 Kč společnosti Beta s.r.o.?

Možnosti odpovědí:

- a) Ano, Jan Novák je povinen zaplatit částku společnosti Beta s.r.o., protože byl řádně vyrozuměn o postoupení pohledávky a současně má právo na zaplacení 50.000 Kč od společnosti Alfa s.r.o. z důvodu náhrady škody
- b) Ano, Jan Novák je povinen zaplatit částku společnosti Beta s.r.o., protože byl řádně vyrozuměn o postoupení pohledávky a současně má právo na zaplacení 50.000 Kč od společnosti Alfa s.r.o. z důvodu bezdůvodného obohacení
- c) Ano, Jan Novák je povinen zaplatit částku společnosti Beta s.r.o., protože byl řádně vyrozuměn o postoupení pohledávky, avšak není povinen společnosti Beta s.r.o. zaplatit částku 50.000 Kč dříve, než je mu částka 50.000 Kč vrácena společností Beta s.r.o.
- d) Ne, Jan Novák není povinen platit společnosti Beta s.r.o., protože svůj dluh plnil a společnosti Alfa s.r.o. a Beta s.r.o. si musí tuto částku vypořádat mezi sebou dle uzavřené smlouvy o postoupení pohledávky.

Správně je b).

Ustanovení § 1882 odst. 1. a contrario. Vyrozuměním dlužníka postupitelem o postoupení pohledávky zaniká dlužníku možnost plnit s účinky splnění dluhu postupiteli. Pokud tak plní, jde o plnění bez právem aprobovaného právního titulu a jde tak o bezdůvodné obohacení postupitele ve vztahu k dlužníku. Toto plnění dlužníka nemá žádný vliv na existenci a trvání pohledávky postupníka vůči dlužníku.

5. Pan Novák uzavřel kupní smlouvu s paní Studenou ohledně jejího stavebního pozemku parc. č. 5 v k. ú. Lhota. Paní Studená byla zapsána v katastru nemovitostí jako vlastníka tohoto pozemku. Před uzavřením smlouvy si pan Novák pozemek prohlédl a nevykazoval žádné zvláštnosti. Pozemek parc. č. 5 v k. ú. Lhota byl nezastavěný a řádně oplocený s uzamykatelnou brankou v plotu. Na pozemku se nacházela studna. Paní Studená panu Novákovi nic zvláštního neřekla. V katastru nemovitostí žádné zápisy služebností evidovány nebyly a ani nebyla evidována žádná řízení o jejich zápisu. Pan Novák byl řádně zapsán do

katastru jako nový vlastník pozemku a obdržel od paní Studené klíče od branky. Následně se k panu Novákovi dostavil pan Vychytralý, který mu nesporně prokázal, že ještě před uzavřením kupní smlouvy mezi panem Novákem a paní Studenou mimořádně vydržel ve prospěch svého sousedního pozemku parc. č. 10 v k. ú. Lhota k tíži pozemku parc. č. 5 v k. ú. Lhota pozemkovou služebnost brání vody ze studny. Nyní se domáhá umožnění přístupu na pozemek parc. č. 5 v k. ú. Lhota a umožnění brání vody.

Je požadavek pana Vychytralého v souladu s právem?

a) Ano, pan Vychytralý má právo na brání vody ze studny, protože služebnost mimořádně vydržel jako věcné právo *ad rem*, tato služebnost zatěžuje služební pozemek parc. č. 5 v k. ú. Lhota a nový vlastník služebného pozemku je povinen tuto existující služebnost respektovat

b) Ano, pan Vychytralý má právo na brání vody ze studny, protože mimořádné vydržení služebnosti není podmíněno zapsáním této vydržené služebnosti do katastru nemovitostí a pan Novák se tedy nemůže odvolávat na neexistenci zápisu této služebnosti v katastru nemovitostí

c) Ne, pan Vychytralý nemá právo na brání vody ze studny, protože služebnost zanikla, když pan Novák nabyl pozemek v dobré víře za úplatu podle stavu zápisu v katastru nemovitostí

d) Ne, pan Vychytralý nemá právo na brání vody ze studny, protože vznik a existence služebnosti i v případě jejího mimořádné vydržení je podmíněn uzavřením písemné smlouvy mezi původními vlastníky pozemků a následným zápisem služebnosti do katastru nemovitostí.

Správně je c).

Ustanovení § 984 odst. 1 ve vazbě na § 980 odst. 1 a odst. 2. Jde o nabytí věcného práva (vlastnického práva) nezatíženého právy jiných osob v dobré víře ve stav zápisů ve veřejném seznamu, kdy nezapsaná práva zanikají (§ 1107 odst. 2).

6. **Paní Petra Polévková uzavřela dopoledne dne 2. 1. 2024 kupní smlouvu se svou kamarádkou Emílií Hubenou na laptop, který vlastní Petra Polévková. Kupní cena byla sjednána v částce 7.000 Kč. K předání peněz a laptopu mělo dojít 3. 1. 2024. Avšak odpoledne dne 2. 1. 2024 paní Polévkové nabídl za laptop pan Chudý částku 15.000 Kč. Paní Polévková neodolala, na nabídku pana Chudého přistoupila, předala mu laptop a pan Chudý jí ihned v hotovosti zaplatil sjednanou částku.**

Kdo je vlastníkem laptopu:

a) Vlastníkem laptopu je Petra Polévková, protože k převodu vlastnického práva nedošlo z důvodu, že paní Hubená dosud fakticky neobdržela držbu vlastnického práva k laptopu

- b) Vlastníkem laptopu je pan Chudý, protože vlastnické právo nabyt v okamžiku zaplacení kupní ceny
- c) Vlastníkem laptopu je Emílie Hubená, protože vlastnické právo na ni přešlo už samotnou kupní smlouvou dne 2. 1. 2024, a paní Polévková už nebyla oprávněna laptop panu Chudému prodat
- d) Vlastníkem laptopu je pan Chudý, protože byl prvním, kdo laptop převzal

Správně je d).

Jakkoliv je obecně zaveden konsenzuální princip nabývání vlastnického práva k movitým věcem určeným jednotlivě (§ 1099), v daném případě jde o tzv. dvojí převod téže věci (§ 1100). Dle § 1100 odst. 1 tak nabyt vlastnictví pan Chudý, protože mu laptop byl vydán nejdříve.

- 7. Z manželství Karla a Jarmily Smrčkových se narodily dvě děti, Kateřina a Jakub. Pan Karel měl z předchozího manželství s paní Krasomilou jedno dítě, Vítězslava. Manželský majetkový režim Karla a Jarmily se řídil zákonným režimem společného jmění manželů. Pan Karel zemřel bez zanechání jakéhokoliv pořízení pro případ smrti. Kateřina je nezletilá, Jakub a Vítězslav jsou zletilí. Karel a Jarmila měli ve svém společném jmění manželů před Karlovou smrtí pozemek parc. č. 1 v k. ú. Knížkov.**

Otázka:

Jaké budou podíly pozůstalých na pozemku parc. č. 1 v k. ú. Knížkov, vyjádřeno zlomky, pokud bude vše řešeno pouze podle zákonných pravidel bez dohody dědiců?

- a) Jarmila: 1/3, Kateřina: 1/3, Jakub: 1/6, Vítězslav: 1/6
- b) Jarmila: 1/2, Kateřina: 1/6, Jakub: 1/6, Vítězslav: 1/6
- c) Jarmila: 5/8, Kateřina: 1/8, Jakub: 1/8, Vítězslav: 1/8
- d) Jarmila: 3/8, Kateřina: 2/8, Jakub: 2/8, Vítězslav: 1/8

Správně je c).

Nejprve se provede vypořádání zaniklého SJM (§ 736). Po vypořádání připadne $\frac{1}{2}$ pozemku do pozůstalosti, $\frac{1}{2}$ pozůstalé manželce Jarmile. Z $\frac{1}{2}$ pozemku v pozůstalosti připadne v první dědické třídě každému z dětí i manželce $\frac{1}{4}$ (§ 1635 odst. 1). Výsledné podíly na pozemku tedy činí v případě manželky Jarmily $\frac{1}{2}$ (vypořádání SJM) + $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$ (dědění), tj. $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$, tj. $\frac{3}{4}$, tj. $\frac{5}{8}$ a v případě dětí (Kateřina, Jakub, Vítězslav) $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$, tj. $\frac{1}{8}$.

- 8. Vdova Ludmila Smutná zemřela v roce 2024 a zanechala po sobě tři zletilé dcery – Veroniku, Janu a Kateřinu. Před svou smrtí sepsala závěť, ve které za svou**

univerzální dědičku povolala svou dceru Veroniku. Ludmila Smutná ke dni své smrti vlastnila pozemek, jehož součástí je rodinný dům v hodnotě 4.000.000 Kč a úspory ve výši 500.000 Kč. Dluhy neuvažujte. Jana a Kateřina nyní žádají povinný díl z pozůstalosti. Osm měsíců před svou smrtí Ludmila darovala Janě částku 500.000 Kč na založení vlastní domácnosti a Kateřině darovala 1.000.000 Kč na zahájení jejího podnikání.

Jak bude vypočítán povinný díl Jany a Kateřiny a jakým způsobem se započtou částky, které od zůstavitelky Jana a Kateřina obdržely za jejího života?

a) Povinný díl každého z nepominutelných dědiců činí $\frac{1}{4}$ jejich zákonného dědického podílu, ale částky, které od Ludmily obdržely Jana a Kateřina za života, se nezapočítávají, protože Ludmila tak v žádném pořízení pro případ smrti nenařídila.

b) Povinný díl každého z nepominutelných dědiců činí $\frac{1}{4}$ jejich zákonného dědického podílu. Jana má právo na povinný díl ve výši 281.250 Kč, ale na tuto částku se započte 500.000 Kč, které jí Ludmila dala na založení domácnosti. Kateřina má právo na povinný díl ve výši 281.250 Kč, ale na tuto částku se započte 1.000.000 Kč, které jí Ludmila dala na podnikání.

c) Povinný díl pro Janu i pro Kateřinu činí pro každou $\frac{1}{4}$ z hodnoty celé pozůstalosti, ale na takto vypočtený povinný díl se započtou částky, které obdržely od své matky darem. Jana má právo na povinný díl ve výši 625.000 Kč, Kateřina má právo na povinný díl ve výši 125.000 Kč

d) Povinný díl pro Janu i pro Kateřinu činí pro každou $\frac{1}{4}$ z hodnoty jejich zákonného dědického podílu, ale na takto vypočtený povinný díl se započtou částky, které Jana a Kateřina obdržely od své matky. Jana tak nemá právo na žádný povinný díl a Kateřina rovněž nemá právo na žádný povinný díl.

Správně je d).

Jana a Kateřina mají právo na povinný díl, který činí $\frac{1}{4}$ jejich zákonného dědického podílu, neboť Jana i Kateřina jsou zletilé (§ 1643). Zákonný dědický podíl každého z dětí činí $\frac{1}{3}$ (1635 odst. 1). Povinný díl tak činí $\frac{1}{12}$ (totiž $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{3}$). V pozůstalosti je majetek v hodnotě 4.500.000 Kč. K tomu se připočte, co se započítává na povinný díl (srov. § 1655 odst. 1, poslední věta), což jsou v tomto případě oba dary v celkové výši 1.500.000 Kč. Takto získaná kolační podstata (tj. 6.000.000 Kč) se rozdělí dle zákonné posloupnosti rovným dílem mezi tři dcery (tj. podíl každé činí 2.000.000 Kč). Vzhledem k tomu, že jde o zletilé děti, činí povinný díl pouze $\frac{1}{4}$ ze zákonného podílu, tedy $\frac{1}{4}$ z 2.000.000 Kč, což činí 500.000 Kč. Na tento povinný díl se započtou darování provedená Ludmilou (§ 1661 odst. 1). Jana obdržela darem právě 500.000 Kč, což je rovno částce jejího povinného dílu, takže z pozůstalosti neobdrží nic. Kateřina obdržela darem 1.000.000 Kč, tedy více, než činí její povinný díl, proto z dědictví neobdrží nic (ale ani do něj nemusí nic vracet, srov. § 1658).

9. Sedmnáctiletý Jan je velkým znalcem nemovitostí. Prochází nabídky realitních kanceláří a má i svůj vlastní podcast, kde informuje o realitních novinkách a kam si zve na rozhovory zajímavé hosty z oboru realit. V budoucnu by chtěl pracovat jako makléř. Nyní si chce koupit od paní Smrčkové malý pozemek o velikosti 30 m², na kterém si chce postavit stan. Pozemek má obvyklou cenu 10.000 Kč. Jan předložil paní Smrčkové písemný souhlas svých rodičů s úředně ověřenými podpisy obou jeho rodičů, kteří s koupí souhlasí. Jan i paní Smrčková uzavřeli písemnou kupní smlouvu. Postačuje písemný souhlas rodičů k tomu, aby Jan uzavřel platnou kupní smlouvu na pozemek?

Byla kupní smlouva uzavřena platně:

- a) Ano, protože cena pozemku je nízká a jde o nikoliv podstatnou majetkovou hodnotu, která nepodléhá souhlasu soudu a Jan má souhlas rodičů
- b) Ano, protože písemný souhlas rodičů je pro uzavření kupní smlouvy postačující v situaci, kdy rozumová a mravní vyspělost Jana je pro uzavření dané kupní smlouvy dostačující
- c) Ne, protože Jan musí být při uzavření kupní smlouvy zastoupen rodiči a k uzavření kupní smlouvy musí být dán i souhlas soudu
- d) Ne, protože Jan je nezletilý a nezletilá osoba nemůže nabýt vlastnické právo k pozemku na základě kupní smlouvy jako nabývacího titulu

Správně je c).

Ustanovení § 36 odst. 1 ve spojení s § 898 odst. 2 písm. a).

10. Manželé Jan a Petra Novotní mají za trvání manželství společné jmění manželů (SJM) v zákonném režimu. Jan vlastní pozemek, jehož součástí je dům, který získal dědictvím za trvání manželství. Dům pronajímal od ledna 2023 do prosince 2023 za 20.000 Kč měsíčně. V průběhu prosince 2023 měl s domem výdaje na opravy střechy ve výši 80.000 Kč, na údržbu zahrady 20.000 Kč a na opravu okna 10.000 Kč. Jiné příjmy ani výdaje spojené s domem a pozemkem neuvažujte.

Patří přijaté nájemné do SJM?

- a) Ano, přijaté nájemné patří do SJM v celém rozsahu, protože výnosy z pronájmu výhradního majetku jednoho z manželů se vždy stávají součástí společného jmění
- b) Ano, přijaté nájemné patří do SJM, ale pouze v rozsahu částky 130.000 Kč
- c) Ne, přijaté nájemné nepatří do SJM, protože jde o příjem z výhradního majetku jednoho z manželů, který do SJM nespadá.
- d) Ne, přijaté nájemné nepatří do SJM, protože výnosy z pronájmu nemovitosti nejsou podle zákona považovány za příjem, ale za příslušenství věci hlavní (pozemku)

Správně je b).

Součástí SJM je i zisk z toho, co náleží jednomu z manželů (§ 709 odst. 2). V daném případě představuje příjem částka 240.000 Kč. Výdaje jsou 110.000 Kč. Zisk je tak tak částka 130.000 Kč, která náleží do SJM.

- 11. Petr pod pohrůžkou použití fyzického násilí donutil Kamilu podepsat uznání dluhu. Kamila podepsat nechtěla, ale vyhrožování použitím násilí ze strany Petra, pokud Kamila nepodepíše, jí přimělo k tomu, že dokument vlastnoručně podepsala.**

Vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Uznání dluhu je absolutně neplatné
- b) Uznání dluhu je relativně neúčinné
- c) Uznání dluhu je zdánlivé
- d) Uznání dluhu je relativně neplatné

Správně je d).

Ustanovení § 586 odst. 2 ve spojení s § 587 odst. 1.

- 12. Svobodná Petra se souběžně intimně stýkala se dvěma muži, Janem a Křesomyslem, aniž by tuto skutečnost oběma mužům řekla. Následně Petra zjistila, že je těhotná. Petra přesvědčila Jana, že je biologickým otcem počatého dítěte. Petra a Jan následně před Městským úřadem v Uherském Brodě podepsali souhlasné prohlášení k dosud nenarozenému dítěti. Petře se narodil syn Oskar. Biologickým otcem dítěte je ale Křesomysl.**

Vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Jan může své otcovství popřít, pokud existují důkazy, že není biologickým otcem Oskara, a to do šesti let od narození Oskara
- b) Jan nemůže své otcovství popřít, protože otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením a v tomto případě je popření Janova otcovství možné pouze ze strany Křesomysla jako Oskarova biologického otce
- c) Jan může své otcovství popřít, pokud prokáže, že je vyloučeno, aby byl otcem dítěte, a to do šesti měsíců od narození Oskara
- d) Jan může své otcovství popřít do šesti měsíců od narození Oskara, ale pouze za předpokladu, že současně bude určen Oskarův otec, protože otcovství nelze popřít bez současného určení jiného otce, pokud bylo otcovství určeno souhlasným prohlášením

Správně je c).

Ustanovení § 790 odst. 1.

13. Petr si od svého kamaráda Jana půjčil na základě smlouvy o zápůjčce dne 2. ledna 2019 částku 50.000 Kč s tím, že ji vrátí do 2. ledna 2020 (čtvrtek, který není státním svátkem). Petr dluh do stanoveného data nesplatil, a tak Jan dne 10. ledna 2020 vyzval Petra k úhradě dlužné částky. Petr odpověděl, že chce s Janem dosáhnout mimosoudní dohody, a dne 2. února 2020 spolu uzavřeli písemnou dohodu o mimosoudním jednání, v níž se zavázali jednat o úhradě dluhu.

Mimosoudní jednání mezi oběma muži pokračovalo až do 2. srpna 2020. Tento den Petr Janovi výslovně oznámil, že o zaplacení dluhu dále nehodlá jednat, výslovně odmítá v mimosoudním jednání o zaplacení dluhu pokračovat a Janovi nic nezaplatí. Jan dne 1. března 2023 podal k věcně a místně příslušnému soudu proti Petrovi žalobu na zaplacení dluhu s příslušenstvím. Petr v rámci obrany proti podané žalobě vznesl námitku promlčení.

Je Petrem vznesená námitka promlčení důvodná?

- a) Ano, Petr se může důvodně bránit námitkou promlčení, protože zákonná tříletá promlčecí lhůta již uplynula a mimosoudní jednání Petra a Jana na tomto nic nemění
- b) Ano, Petr se může důvodně bránit námitkou promlčení, protože mimosoudní jednání mezi Janem a Petrem staví běh zákonné promlčecí lhůty nejvýše na 1 měsíc, poté běh promlčecí lhůty pokračuje a v daném případě již promlčecí lhůta uplynula
- c) Ne, Petr se nemůže úspěšně bránit námitkou promlčení, protože mimosoudní jednání způsobilo přerušení běhu promlčecí lhůty a zákonná promlčecí lhůta tedy ještě neuplynula
- d) Ne, Petr se nemůže úspěšně bránit námitkou promlčení, protože mimosoudní dohoda způsobuje stavení pouze subjektivní promlčecí lhůty, nikoliv však ale objektivní promlčecí lhůty

Správně je c) a d).

Podle § 647 občanského zákoníku běh promlčecí lhůty neběží po dobu, kdy probíhá mimosoudní jednání mezi věřitelem a dlužníkem. Lhůta se tedy stavila 2. února 2020 a znovu začala běžet 2. srpna 2020, kdy Petr výslovně odmítl v jednání pokračovat. Od tohoto data pokračoval běh tříleté subjektivní promlčecí lhůty. Žaloba podaná 1. března 2024 je tedy včasná.

Jako správná byla vedle odpovědi c) uznávána také odpověď d). Bylo tomu tak proto, že v jinak věcně správné odpovědi ad c) došlo k terminologickému lapsu, když byl nedopatřením použit nesprávný pojem „přerušení“ místo správného „stavení“. Přestože odpověď c) jinak věcně odpovídá na otázku správně, tento lapsus mohl vést k nesprávné interpretaci. Na druhé straně odpověď d) obsahuje správný pojem „stavení“, ale její závěr, že mimosoudní jednání nestaví objektivní promlčecí lhůtu, není správný (v podrobnostech srov. např. rozsudek NS sp. zn. 3121/2019). Vzhledem k tomu, že odpovědi c) i d) obsahují klíčové prvky správného výkladu § 647 OZ, avšak každá z nich má dílčí nedostatek a zároveň se v první z nich vyskytl terminologický lapsus, uznávají se obě odpovědi jako správné.

- 14. Paní Jana Nováková vlastní psa jménem Rex, kterého využívá jako hlídače pro své malé rodinné hospodářství. Jednoho dne svěřila Rexe svému sousedovi Pavlu Dvořákovi, který slíbil, že se o psa postará, zatímco Jana bude mimo město. Pavel Rexe večer zavřel do kotce, který řádně uzamkl. Ráno však zjistil, že Rex v noci utekl na sousední pozemek, kde poškodil plot a zahradu pana Karla Veselého. Škoda byla vyčíslena na 15 000 Kč. Při šetření dané události se ukázalo, že Rex utekl, protože ho třetí osoba, pan Jiří Kučera, v noci úmyslně vypustil z kotce, protože nesouhlasil s tím, že Jana Rexe používá jako hlídače.**

Kdo je povinen nahradit škodu způsobenou psem Rexem?

- a) Škodu nahradí společně a nerozdílně Jana Nováková, Pavel Dvořák a Jiří Kučera, protože vlastník zvířete, osoba, které bylo zvíře svěřeno a osoba, která zvíře svémocně odňala, odpovídají za škodu společně a nerozdílně
- b) Škodu nahradí výhradně pan Jiří Kučera, protože psa svémocně odňal, a Jana Nováková ani Pavel Dvořák nemohli rozumně zabránit jeho jednání
- c) Škodu nahradí pouze Jana Nováková, protože je vlastníkem psa, a odpovídá za škodu způsobenou svým psem, vůči panu Jiřímu Kučerovi má regresní nárok z důvodu svémocného odnětí psa
- d) Škodu nahradí společně a nerozdílně pan Jiří Kučera společně s Janou Novákovou, protože svémocné odnětí psa neznamena, že se vlastník zproští odpovědnosti

Správně je b).

Podle § 2935 odst. 1 občanského zákoníku odpovídá za škodu způsobenou zvířetem výhradně osoba, která zvíře svémocně odňala, pokud vlastník nebo osoba, které bylo zvíře svěřeno, nemohli odnětí rozumně zabránit. V tomto případě Jana Nováková ani Pavel Dvořák nemohli zabránit úmyslnému jednání pana Jiřího Kučery, který psa vypustil. Škodu tedy musí nahradit výhradně Jiří Kučera.

- 15. U Okresního soudu v Českém Krumlově probíhá spor mezi vlastníkem domu a zhotovitelem nové omítky. Mezi nimi byla uzavřena smlouva o dílo. Po písemném předání a převzetí díla se začaly v omítce objevovat barevné skvrny. Objednatel (vlastník domu) je u zhotovitele písemně reklamoval a ten jeho reklamaci převzal, avšak s tím, že vadu neuznává. Hotovou omítku ke zpracování dodal zhotoviteli její výrobce. Zhotovitel se domnívá, že projev vad byl způsoben vadnou směsí, kterou mu dodal výrobce na základě kupní smlouvy. Výrobce omítky se dozví o probíhajícím sporu a má zájem do něho vstoupit jako vedlejší účastník na straně žalovaného. Výrobce omítky s žalovaným (zhotovitelem omítky) vstup do sporu projedná a ten s tím souhlasí. Výrobce omítky proto doručí soudu návrh na svůj vstup do řízení jako vedlejší účastník na straně žalovaného. Po doručení návrhu soudu nevznesou žalovaný ani žalobce proti návrhu námítky. Kdy se výrobce omítky stane vedlejším účastníkem?**

- a) usnesením soudu o připuštění vedlejšího účastnictví výrobce omítky
- b) souhlasem žalobce na základě výzvy soudu
- c) doručením návrhu výrobce omítky na vedlejší účastnictví soudu
- d) souhlasem žalovaného na základě výzvy soudu

Správně je c).

Řešení: V daném případě není pro vstup vedlejšího účastníka do řízení nutný souhlas soudu podle § 93 odst. 2 OSŘ, protože ten by byl namístě jen kdyby s ním žalovaný nesouhlasil. Kdyby s ním nesouhlasil žalobce, účast vedlejšího účastníka v řízení končí. Zde nebyl projevěn nesouhlas žalobce ani žalovaného se vstupem vedlejšího účastníka, a proto je rozhodný okamžik doručení návrhu vedlejšího účastníka soudu.

16. Věřitel A ze směnky, která byla vystavena dlužníkem B, neobdrží plnění obsažené ve směnečném závazku dlužníka B. Proto věřitel A podá k místně příslušnému krajskému soudu návrh na vydání směnečného platebního rozkazu, kterému soud vyhoví. Žalovaný B podá proti doručenému směnečnému platebnímu rozkazu včasné a odůvodněné námitky, v nichž uplatní pouze jedinou námitku, že směnka postrádá náležitosti vlastní směnky (ve smyslu zákona směnečného a šekového). Soud nařídí jednání o směnečné námitce a dojde k závěru, že směnka zákonné náležitosti má. Protože žalovanému B hrozí ve sporu nepříznivý výsledek, navrhne soudu, aby spor byl řešen schválením smíru. Žalobce s návrhem na schválení smíru souhlasí. Může soud za tohoto stavu smír usnesením schválit a pokud ano, je toto usnesení dostatečné pro skončení sporu?

- a) soud smír schválit nemůže, protože to odporuje zásadě směnečné koncentrace a směnečný platební rozkaz rozsudkem ponechá v platnosti
- b) soud navržený smír usnesením schválí a řízení je skončeno
- c) soud usnesením smír schválí a rozhodne o zrušení směnečného platebního rozkazu
- d) soud usnesením rozhodne o zrušení směnečného platebního rozkazu

Správně je c).

V daném případě se jedná o sporné řízení o zaplacení peněžité pohledávky. Proto podle § 99 odst. 1 OSŘ nebrání povaha věci usnesení soudu o schválení smíru. Z § 175 OSŘ o směnečném (šekovém) platebním rozkazu nevyplývá zákonný zákaz uzavřít spor smírem schváleným soudem.

Soud usnesením smír schválí, ale zbývá ještě zrušit směnečný platební rozkaz, aby proti sobě nestály pravomocné usnesení soudu, kterým soud schválí smír a vydaný a doručený směnečný platební rozkaz.

17. Proti rozsudku odvolacího soudu podá žalovaný včasné dovolání. Jako jediný důvod dovolání uvede, že soud prvního stupně neměl pravomoc k projednání a rozhodnutí věci. Má pravdu, protože pravomoc soudu prvního stupně nebyla dána. Jak Nejvyšší soud o dovolání rozhodne?

- a) rozsudek změni a řízení z důvodu nedostatku pravomoci usnesením zastaví, přičemž po právní moci usnesení věc postoupí orgánu, který je k projednání věci pravomocný
- b) usnesením jej zamítne
- c) usnesením jej odmítne
- d) rozsudek zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení

Správně je c).

Podle § 241a odst. 1 OSŘ lze dovolání podat pouze z toho důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, tj. týká se věci samé. Otázka posouzení pravomoci soudu je otázkou procesní. Zákon v § 241a odst. 1 výslovně uvádí, že dovolání nelze podat mimo jiné z důvodu vad podle § 229 odst. 1 OSŘ, kde je uveden i nedostatek pravomoci soudu. Podle § 243c odst. 1 OSŘ dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu, které není přípustné, dovolací soud odmítne. Jedině, kdyby dovolací soud shledal přípustnost dovolání pro nesprávné právní posouzení ve věci, pak by podle § 242 odst. 3 OSŘ současně přihlédl i k vadám uvedeným podle § 229 odst. 1. O takový případ se zde nejedná, a proto dovolací soud dovolání odmítne. Žalovaný musí nedostatek pravomoci řešit žalobou pro zmatečnost podle § 229 OSŘ.

18. Po splnění rozvrhového usnesení v řízení o konkursu na majetek dlužníka byl konkurs podle § 308 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona zrušen. Dlužníkem je podnikající fyzická osoba. Věřitel A uplatnil v konkursním řízení přihláškou nepřednostní pohledávku ve výši 100 000,- Kč. Dlužník při přezkumném jednání popřel pohledávku co do pravosti a výše 50 000,- Kč, zbytek nepopřel. Na základě rozvrhového usnesení obdržel věřitel pouze částku ve výši 2 000,- Kč. Dlužník se ptá, zda bude uspokojen zbytek jeho pohledávky ve výši 98 000,- Kč? Vyberte správnou možnost:

- a) celá neuspokojená pohledávka zrušením konkursu zaniká
- b) může vymáhat zbytek neuspokojené pohledávky ve výši 98 000,- Kč v exekuci
- c) může vymáhat jen pohledávku ve výši 48 000,- Kč prostřednictvím výkonu rozhodnutí nebo exekuce
- d) musí celou neuspokojenou pohledávku vymáhat v nalézacím řízení u obecného soudu

Správně je c).

Podle § 312 odst. 4 insolvenčního zákona lze na základě upraveného seznamu pohledávek po zrušení konkursu podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci pro zjištěnou neuspokojenou pohledávku, kterou dlužník nepopřel. Dlužník popřel polovinu pohledávky a po odečtení částky 2 000,- Kč činí dlužníkem uznaná pohledávka částku 48 000,- Kč, zbytek dlužník popřel. Seznam pohledávek je zvláštním exekučním

titulem, tedy dlužník nemusí uplatnit pohledávku v nalézacím řízení, ale může ji vymáhat v exekuci nebo ve výkonu rozhodnutí.

19. Probíhá výkon rozhodnutí (exekuce) prodejem nemovité věci ve vlastnictví povinného formou dražby. Soud (exekutor) vydá dražební vyhlášku, jejíž obligatorní součástí je výzva oprávněnému a dalším věřitelům povinného uvedených ve vyhlášce, že se mohou domáhat uspokojení svých pohledávek, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražebního jednání. Jejich přihláška musí obsahovat zákonné náležitosti podle § 336f odst. 2 a 3 OSŘ; věřitelé musí být poučeni, že k přihláškám, v nichž nebude uvedena výše pohledávky nebo jejího příslušenství, se nepřihlíží. Řízení o výkon rozhodnutí (exekuci) zahájil návrhem oprávněný s peněžitou pohledávkou ve výši 150 000,- Kč včetně zákonného úroku z prodlení. Titulem pro výkon rozhodnutí (exekucním titulem) je pravomocné a vykonatelné rozhodnutí soudu. Vedle něj má oprávněný ještě jedno další rozhodnutí soudu, které se stalo vykonatelným dva dny před doručením jeho návrhu na výkon rozhodnutí (exekuci) soudu (exekutorovi). Jakou povinnost má oprávněný podle uvedené výzvy soudu obsažené v dražební vyhlášce?

- a) oprávněný musí přihlásit pouze první pohledávku
- b) oprávněný musí přihlásit pouze druhou, později vykonatelnou pohledávku
- c) oprávněný musí přihlásit obě pohledávky
- d) oprávněný nemusí pohledávky přihlásit

Správně je b) a d)

Podle § 336b odst. 4 písm. a) OSŘ má oprávněný přihlásit jen tu pohledávku, kterou neuplatnil v návrhu na výkon rozhodnutí (exekuci), tj. druhou pohledávku (později vykonatelnou), kterou v návrhu neuplatnil.

Za správnou byla uznávána rovněž odpověď d), při jejíž volbě studenti vycházeli primárně z gramatického výkladu položené otázky a obrát „jakou povinnost“ chápali stricto sensu ve smyslu právní povinnosti, tedy objektivním právem uložené míry nutnosti jednání určité osoby, které, není-li plněno dobrovolně, je vynutitelné za pomoci státního donucení – z tohoto pohledu oprávněný žádnou povinnost nemá, může se rozhodnout, že svou pohledávku nepřihlásí.

20. Podle § 17 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZŘS“) soud nenařizuje přípravné jednání, které je upraveno v § 114c OSŘ. Jak vyložíte uvedené ustanovení ZŘS:

- a) jde o absolutní zákaz aplikovat § 114c OSŘ pro všechna řízení upravená v ZŘS
- b) jedinou možností k přípravě jednání je jiný soudní rok podle § 18 ZŘS
- c) přípravné jednání lze s určitým omezením aplikovat v řízeních podle § 289 až 366 ZŘS
- d) soud může § 114c OSŘ aplikovat v jakémkoli řízení podle ZŘS

Správně je c).

Ustanovení § 17 ZŘS je třeba vykládat v systematickém kontextu s úpravou jednotlivých řízení obsažených v dílech 1 až 9 hlavy IV ZŘS (tj. jiná řízení dle § 289 až 366 ZŘS). V úpravě všech těchto řízení je totiž výslovně uvedeno, že ustanovení § 17 ZŘS se v nich nepoužije (srov. § 294, 312, 321, 329, 338, 347, 352, 357 a 364 ZŘS). V těchto řízeních lze tedy přípravné jednání nařídit (srov. § 1 odst. 3 ZŘS, podle nějž se použije OSŘ, pokud není v ZŘS stanoveno jinak). To souvisí se skutečností, že jde o řízení, která vykazují znaky řízení sporných, v nichž se neuplatňuje vyšetřovací zásada. Určité omezení spočívá v tom, že ani v těchto řízeních nelze rozhodnout rozsudkem pro uznání (srov. § 114c odst. 6 a § 153a odst. 3 OSŘ), což plyne z § 25 odst. 2 ZŘS.